

Първите системно организирани вътрешно комитети между българите бъха въ надвечерието на 1821 г., когато се готвеше *Заврътата*. Видяхме, че колкото това движение да ставаше въ името на една християнска кауза, пледирана отъ балканските християни (гърци, сърби, ромъни и българи), революционните комитети отъ тая година бъха разпространени най-вече между българите. Плеяда неустроими синове на Балкана пролъжа кръвта си далечъ отъ родината си и имената имъ останаха покрити подъ булото на „християни“, „гърци“, „арнаути“ или „сърби“. Обаче, първиятъ революционенъ комитетъ въ България върху чисто български, а не „християнски“ тежнения, бѣ тъй нареченото Сливенско братство отъ 1825 г., учръдено отъ Д-ръ Селимински, „втория Парчевичъ“. Това „братство“ се обърна на истински революционенъ комитетъ, тъкмо въ надвечерието на руско-турската война (1828—1829 г.).

Каза се, че въ Сливенъ за такива комитети имаше богата почва. Болшинството сливенци гледаха къмъ Балкана и чакаха удобния моментъ. Революционниятъ комитетъ въ Сливенъ отъ тоя периодъ застава на организирана почва още въ 1871 г. Левски е идвалъ не само веднъжъ въ града. Едни отъ редовните му квартири сѫ били къщите на *Нено Господиновъ*, *Панайотъ Топаловъ* и *Иванчо П. Тодоровъ*. При учръдяването на комитета, заедно съ Левски, въ Сливенъ сѫ били *Ангелъ Кънчевъ* и *Дим. Общий*.¹⁾ За прѣдседателъ на тъй съставления отъ сливенци комитетъ избиратъ *Сава Райнковъ*, а между най-видните му и основателни членове личели *Таню Стояновъ Куртевъ*, за когото вече се спомена, учителитъ *Сава Гереновъ*, *М. Грековъ* и *Узуновъ*, *Константинъ Г. Келовъ*, *Ив. В. Ханджиевъ* и *М. Икономовъ*.²⁾ Събранията ставали най-често въ къщата на *Сава Райнковъ*. По думите на *М. Грековъ*, който е писалъ въ списанието „Свѣтлинна“ подъ псевдонима *Стоянъ Чакъровъ*, сѫщиятъ билъ „душа“ на Сливенския комитетъ прѣзъ 1872 г., когато е билъ учителъ въ града. (Грековъ е Бесарабски българинъ съ коренъ отъ село *Хайнитъ*; слѣдъ освобождението билъ околийски началникъ въ Сливенъ). Както самъ той пише, Сливенскиятъ комитетъ е броялъ много членове и между селените по Сливенско. Така, такива отъ селата Хайнитъ, Кулупчий, Твърдица и т. н. подъ негово ржководство се събирили въ Сливенъ за разискване въпроси по тъй приготовляваните рево-

¹⁾ Споредъ Димитровъ, Кн. Бълг., II, 349, Кънчевъ е идвалъ въ Сливенъ прѣзъ 1872 г., мѣсецъ февруари.

²⁾ Още прѣзъ мѣсецъ Юлий 1872 год. Михаилъ П. Икономовъ заедно съ Добри П. Минковъ посѣтили Браила и Бусурешъ и се срѣшнали съ видни тамъ дѣйци, а особно съ Любенъ Каравеловъ, по революционното дѣло въ България.